

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Romańskiej

Informator
o egzaminie licencjackim
i seminariach licencjackich

Filologia francuska

Rok akademicki 2019/2020

SPIS TREŚCI

I. ZASADY ORGANIZACJI EGZAMINU LICENCJACKIEGO	4
1. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU.....	4
2. FORMA EGZAMINU	4
3. WYBÓR ZAKRESU TEMATYCZNEGO.....	4
4. SKŁAD KOMISJI LICENCJACKIEJ	4
5. PRZEBIEG EGZAMINU LICENCJACKIEGO	4
6. KRYTERIA OCENY EGZAMINU LICENCJACKIEGO.....	4
II. ZASADY ORGANIZACJI SEMINARIÓW ORAZ REDAGOWANIA PRAC LICENCJACKICH.....	6
1. SPOSÓB I TERMINY ZAPISÓW NA SEMINARIA.....	6
2. PRACE LICENCJACKIE	6
III. SEMINARIA PROPONOWANE W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020	7
1. SEMINARIUM PRZEKŁADOZNAWCZE 1	7
1.1. Prowadzący.....	7
1.2. Tematyka seminarium	7
1.3. Problematyka seminarium.....	7
1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich	7
1.5. Podstawowa bibliografia.....	8
1.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)	9
2. SEMINARIUM PRZEKŁADOZNAWCZE 2	10
2.1. Prowadzący.....	10
2.2. Tematyka seminarium	10
2.3. Problematyka seminarium.....	10
2.4. Przykładowe tematy prac licencjackich	10
2.5. Podstawowa bibliografia.....	11
2.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)	12
3. SEMINARIUM JĘZYKOZNAWCZE	13
3.1. Prowadzący.....	13
3.2. Tematyka seminarium	13
3.3. Problematyka seminarium.....	13
3.4. Przykładowe tematy prac licencjackich	13
3.5. Podstawowa bibliografia.....	14
3.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)	14

4. SEMINARIUM KULTUROZNAWCZO-LITERACKIE 2.....	15
4.1. Prowadzący.....	15
4.2. Tematyka seminarium.....	15
4.3. Problematyka seminarium.....	15
4.4. Przykładowe tematy prac licencjackich.....	15
4.5. Podstawowa bibliografia.....	16
4.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12).....	16
IV. ZAKRESY TEMATYCZNE PROPONOWANE W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020	17
1. PRZEKŁADOZNAWSTWO.....	17
1.1. Zakres: „Traduction comme forme de médiation interculturelle”.....	17
2. JĘZYKOZNAWSTWO.....	19
2.1. Zakres: „La flexion nominale en ancien français”.....	19
2.2. Zakres: „Modèles de communication”.....	19
2.3. Zakres: „Nom propre : morphologie, syntaxe, sémantique”.....	20
2.4. Zakres: „Pronom : morphologie, sémantique, syntaxe”.....	21
3. LITERATURA FRANCUSKA.....	22
3.1. Zakres: „Le roman français au XVII ^e siècle”.....	22
3.2. Zakres: „La légende arthurienne et le Graal”.....	22
4. HISTORIA I KULTURA FRANCJI.....	24
4.1. Zakres: „La Deuxième Guerre mondiale en France”.....	24
4.2. Zakres: „Les idées-clés et les acteurs principaux des Lumières françaises”.....	24

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego

1. Warunki przystąpienia do egzaminu

- a) zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych objętych programem studiów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS;
- b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej za pracę dyplomową.

2. Forma egzaminu

Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Egzamin składa się z trzech pytań, z których pierwsze dotyczy pracy licencjackiej (dyplomowej) (jej tematyki, założeń badawczych, przyjętej metodologii, wniosków, bibliografii – zob. rozdział III), a kolejne dwa odnoszą się do wybranego przez studenta zakresu tematycznego (zob. rozdział IV).

Rozmowa na temat pracy licencjackiej (pytanie pierwsze) odbywa się w języku, w jakim została napisana praca; odpowiedź na pozostałe dwa pytania – w języku specjalności.

3. Wybór zakresu tematycznego

Studentowi przysługuje prawo wyboru zakresu tematycznego; wybór musi zostać dokonany najpóźniej dwa miesiące przed terminem egzaminu.

Zakresy opisano w niniejszym informatorze licencjackim w rozdziale IV.

4. Skład komisji licencjackiej

Skład komisji podawany jest do wiadomości studentów najpóźniej 6 tygodni przed planowanym egzaminem. Komisję tworzą promotor, recenzent i przewodniczący komisji, a w określonych przypadkach – także egzaminator.

5. Przebieg egzaminu licencjackiego

- a) Student losuje dwa pytania, następnie przygotowuje się do odpowiedzi przez około 15 minut. W czasie przygotowania do odpowiedzi dopuszcza się korzystanie ze słowników jednojęzycznych.
- b) W czasie egzaminu student odpowiada najpierw na pytanie związane z pracą licencjacką (w języku, w którym została napisana praca), następnie na dwa pytania dotyczące uprzednio wybranego przez studenta zakresu tematycznego (w języku specjalności).
- c) Wyniki ogłaszane są w tym samym dniu po przeegzaminowaniu wszystkich studentów zdających egzamin w danej komisji.

6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego

- a) Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Student winien wykazać się znajomością języka specjalności na poziomie C1 wg *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz znajomością terminologii z odpowiedniego zakresu tematycznego niezbędnej do odpowiedzi na zadane pytania (w języku specjalności i w języku polskim).

b) Na egzaminie od studentów filologii francuskiej pierwszego stopnia wymagana jest wiedza dotycząca wybranego zakresu materiału, a także umiejętność prezentacji zagadnienia z danej tematyki. Student odpowiada na zadane pytania, porządkując i rozwijając poszczególne elementy zagadnienia, podkreślając znaczące treści, a także podając odpowiednie przykłady i kończąc swój wywód stosownym wnioskiem. Wypowiedź powinna być płynna, a w odpowiedzi na pytania i ewentualne zastrzeżenia komisji egzaminacyjnej student powinien wykazać się spontaniczną reakcją językową.

c) Za odpowiedzi na egzaminie można otrzymać maksymalnie 40 punktów. Ocena merytorycznej odpowiedzi na każde z trzech pytań pozwala na uzyskanie maksymalnie 25 punktów (zob. Tabela nr 1), pozostałych 15 punktów służy ocenie całości wypowiedzi ustnej pod kątem sprawności opisanych w Tabeli nr 2.

Tabela nr 1. Kryteria oceny merytorycznej strony wypowiedzi	
Treść: zgodność z pytaniem, stopień wyczerpania tematu, wielostronność ujęcia tematu, przytoczenie odpowiednich przykładów	18 p. (3 x 6 p.)
Struktura wypowiedzi: umiejętność syntetycznego/analitycznego ujęcia, klarowny plan, podsumowanie	3 p.
Oryginalność: bogata, interesująca treść wypowiedzi, niebanalne obserwacje, umiejętność szerszego spojrzenia na omawiany problem	4 p.

Tabela nr 2. Kryteria oceny językowej strony wypowiedzi	
Kompetencja językowa: słownictwo i terminologia, składnia, morfologia, fonetyka, prozodia	0-8 pkt
Kompetencja dyskursywna: odpowiedni rejestr wypowiedzi, spójność	0-4 pkt
Kompetencja interakcyjna: spontaniczna i płynna rozmowa z komisją	0-3 pkt

d) Całościową ocenę z egzaminu wylicza się następująco:

0-19 pkt: 2,0

20-24 pkt: 3,0

25-27 pkt: 3,5

28-30 pkt: 4,0

31-34 pkt: 4,5

35-40 pkt: 5,0

II. Zasady organizacji seminariów oraz redagowania prac licencjackich

1. Sposób i terminy zapisów na seminaria

a) Student dokonuje wyboru seminarium, zapisując się za pośrednictwem systemu USOS.

W roku akademickim 2019/2020 zapisy na seminaria licencjackie będą trwały **od poniedziałku 24 czerwca 2019 godz. 8.00 do środy 26 czerwca 2019 r. godz. 15.00.**

b) W przypadku, gdy na seminarium zapisze się więcej osób, niż przewiduje limit, o przyjęciu na seminarium **nie decyduje kolejność zapisu**, lecz oceny końcowe uzyskane z przedmiotów wskazanych w opisie wybranego seminarium w niniejszym informatorze i/lub inne warunki opisane przez prowadzącego (zob. rozdział III). **Dlatego po zarejestrowaniu w systemie USOS student powinien niezwłocznie przesać kierownikowi seminarium oceny końcowe uzyskane ze wskazanych przedmiotów i/lub spełnić inne warunki wskazane przez prowadzącego w opisie seminarium.** Na tej podstawie ustalona zostanie lista wstępna uczestników seminarium. Listy uczestników wszystkich seminariów zostaną przekazane tutorowi II roku, który zakomunikuje je studentom **do piątku 28 czerwca 2019 r. do godziny 15.00.**

c) Korekta zapisu możliwa jest w ramach wolnych miejsc **w pierwszych dwóch tygodniach** piątego semestru studiów. Na drugich zajęciach w semestrze zimowym ustalona zostaje ostateczna lista uczestników seminarium.

d) O ile student nie uprzedzi prowadzącego o planowanej nieobecności najpóźniej w przeddzień seminarium, nieobecność na pierwszych zajęciach uznawana jest za rezygnację i umożliwia przyjęcie studenta z listy rezerwowej.

2. Prace licencjackie

a) W ramach seminariów licencjackich na specjalności filologia francuska powstawać będą prace licencjackie w formie opisowego lub analitycznego opracowania wybranego zagadnienia lub tekstu (literaturoznawstwo; wiedza o historii i kulturze krajów francuskojęzycznych; językoznawstwo; przekładoznawstwo).

b) Prace licencjackie mogą powstawać w języku polskim lub w języku specjalności w zależności od tematyki i formuły seminarium oraz zaleceń prowadzącego, zgodnie z Uchwałą nr 275 Rady Wydziału Filologicznego UW. z dn. 22 listopada 2016 r.

c) Objętość pracy licencjackiej ma wynosić od 55 do 70 tys. znaków. Praca napisana w języku polskim zawiera stronę tytułową, słowa kluczowe i streszczenie w języku polskim, francuskim oraz w angielskim. Praca napisana w języku specjalności zawiera stronę tytułową, słowa kluczowe i streszczenie w języku polskim oraz w języku specjalności.

d) Studenci przebywający w semestrze 5. poza uczelnią w ramach programu Erasmus+ zaliczają seminarium licencjackie jako różnicę programową w porozumieniu z prowadzącym seminarium. Zaleca się uzgodnienie tematu pracy przed wyjazdem na stypendium.

III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2019/2020

1. Seminarium przekładoznawcze 1

1.1. Prowadzący

dr Anna Kuźnik

1.2. Tematyka seminarium

Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia w języku polskim i francuskim w ujęciu normatywnym i praktycznym

1.3. Problematyka seminarium

Proponowane seminarium licencjackie, obejmujące tematykę przekładoznawczą, ma na celu przekazanie studentom podstawowej wiedzy dotyczącej definicji i klasyfikacji operacji tłumaczenia w języku polskim i francuskim (biorąc pod uwagę nie tylko język francuski występujący we Francji, ale również na całym obszarze frankofonii) i przygotowanie ich do przeprowadzenia samodzielnej analizy materiału (teoretycznego i empirycznego) dotyczącego omawianych zagadnień. Dodatkowo, proponowane seminarium przygotuje studentów do wejścia w przyszłości na rynek pracy, gdyż wyposaży ich w podstawową wiedzę teoretyczną i analityczną w zakresie świadczenia usług tłumaczeniowych. Tematyka seminarium obejmuje bardzo szeroko rozumiane tłumaczenia pisemne i ustne, jak również inne operacje powiązane z tłumaczeniem pisemnym i ustnym. Jeśli w pracach licencjackich będzie używana i omawiana terminologia w innym języku niż język pracy (francuskojęzyczna terminologia w pracy napisanej w języku polskim i polskojęzyczna terminologia w pracy napisanej w języku francuskim), to praca taka będzie zawierała końcowy glosariusz z tłumaczeniem użytych terminów.

1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Studenci wybiorą temat pracy zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i praktyczną możliwością zebrania danych empirycznych. Przykładowe tematy prac licencjackich:

UJĘCIE NORMATYWNE I: TEORETYCZNE I LEKSYKOGRAFICZNE

- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia w polskim przekładoznawstwie (w opracowaniach teoretycznych i słownikach przekładoznawczych).
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia we francuskim przekładoznawstwie (w opracowaniach teoretycznych i słownikach przekładoznawczych).
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia w przekładoznawstwie obszaru frankofonii (w opracowaniach teoretycznych i słownikach przekładoznawczych).

UJĘCIE NORMATYWNE II: GOSPODARCZO-PRAWNE

- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego w polskich regulacjach gospodarczo-prawnych (kody PKD, Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego, Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych, norma ISO PN-EN ISO 17100:2015-06 dotycząca usług tłumaczeniowych).
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego we francuskich regulacjach gospodarczo-prawnych.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego w regulacjach gospodarczo-prawnych w obszarze frankofonii.

UJĘCIE PRAKTYCZNE

- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego opracowane przez polskie stowarzyszenia tłumaczy pisemnych i ustnych.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego opracowane przez francuskie stowarzyszenia tłumaczy pisemnych i ustnych.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego opracowane przez stowarzyszenia tłumaczy pisemnych i ustnych w obszarze frankofonii.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego w ofercie polskich firm świadczących usługi tłumaczeniowe.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego w ofercie francuskich firm świadczących usługi tłumaczeniowe.
- Definicje i klasyfikacje operacji tłumaczenia pisemnego i ustnego w ofercie firm świadczących usługi tłumaczeniowe pochodzących z obszaru frankofonii.

1.5. Podstawowa bibliografia

- DE BOŃCZA BUKOWSKI P., M. HEYDEL (red.), *Polska myśl przekładoznawcza. Antologia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.
- DE BOŃCZA BUKOWSKI P., M. HEYDEL (red.), *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009.
- DAŃBBSKA-PROKOP U. (red.), *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii "Educator", Częstochowa 2000.
- DAŃBBSKA-PROKOP U., *Nowa Encyklopedia Przekładoznawstwa*, Wyższa Szkoła Umiejętności im. Stanisława Staszica w Kielcach, Kielce 2010.
- FLORCZAK J., *Tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013.
- GOUADEC D., *Profession : traducteur*, La Maison du Dictionnaire, Paris 2002.
- GUIDÈRE M., *Introduction à la traductologie*, De Boeck, Bruxelles 2010.

- HEJWOWSKI K., *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- KITTEL H., A. P. FRANK, N. GREINER, T. HERMANS, W. KOLLER, J. LAMBERT, F. PAUL, (red.), *Übersetzung – Translation – Traduction*, De Gruyter, Berlin 2004, t. 1.
- LEWICKI R., *Zagadnienia lingwistyki przekładu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017.
- LIPIŃSKI K., *Vademecum tłumacza*, Idea, Kraków 2004.
- REISS K., *Problématiques de la traduction*, Economica, Paris 2009.
- PIEŃKOS J., *Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki*, Wolters Kluwer, Kraków 2003.
- SKIBIŃSKA E., [hasło], „Przekład”, [w:] *Słownik polskiej krytyki literackiej: 1764-1918. Pojęcia-terminy-zjawiska-przekroje*, T. 2 : N-Z, red. nauk. J. Bachórz, G. Borkowska, T. Kostkiewiczowa, M. Rydkowska, M. Strzyżewski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2016, 411-427.
- SKIBIŃSKA E., „O prawnych i etycznych aspektach przekładu w zglobalizowanym świecie”, *Teksty Drugie*, 3, 2012, s. 223-231.
- TOMASZKIEWICZ T., *Przekład audiowizualny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- TRYUK M., *Przekład ustny środowiskowy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- TRYUK M., *Przekład ustny konferencyjny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
- WOJTASIEWICZ O., *Wstęp do teorii tłumaczenia*, Wydawnictwo Translegis, Warszawa 1957.
- VINAY J.-P., J. DARBELNET, *Stylistique comparée du français et de l'anglais*, Didier, Paris 1964.

1.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

Jeśli na seminarium zgłosi się więcej niż 12 studentów, to z każdą osobą przeprowadzę rozmowę kwalifikacyjną, dopuszczającą do uczestnictwa w seminarium, i na tej podstawie wyłonię ostateczny skład grupy.

2. Seminarium przekładoznawcze 2

2.1. Prowadzący

dr hab. Natalia Paprocka

2.2. Tematyka seminarium

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży

2.3. Problematyka seminarium

Utwory skierowane do młodych odbiorców to często komunikaty multimodalne (wielokanałowe, mieszane), czyli takie, w których „globalny sens (...) jest (współ)realizowany przez więcej niż jeden kod semiotyczny” (Maćkiewicz 2017: 35). Współwystępowanie tekstu z obrazem i/lub dźwiękiem dotyczy przede wszystkim przeznaczonych dla dzieci i młodzieży książek obrazkowych, komiksów, powieści graficznych, filmów czy gier komputerowych.

Przekład takich utworów ma szczególny charakter, ponieważ trudność stanowią zarówno wiek odbiorcy, jak i multimodalność przekazu. Tłumacz, przekładając tekst, zajmuje się tylko jedną z warstw znaczeniowych, która będzie współistnieć w utworze z innymi i wraz z nimi tworzyć efekt końcowy.

Celem prac powstających w ramach seminarium będzie poszukiwanie odpowiedzi na pytania: jakie problemy stawia przed tłumaczem przekład multimodalnych utworów dla dzieci i młodzieży oraz jak tłumacze je rozwiązują?

By odpowiedzieć na te pytania, seminarzyści przeanalizują wybrany utwór multimodalny dla dzieci i młodzieży (np. książkę obrazkową, komiks, film) oraz jego przekład (lub serię przekładów). Analiza dotyczyć będzie języków polskiego i francuskiego, kierunek tłumaczenia jest dowolny.

3.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskich tłumaczeń komiksów z cyklu „Asteriks” René Goscinny’ego i Alberta Uderzo

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskich tłumaczeń komiksów z cyklu „Titeuf” Zepa

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskich tłumaczeń komiksów z cyklu „Thorgal Aegirsson” Grzegorza Rosińskiego i Jeana Van Hamme

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskiego przekładu książki do edukacji seksualnej *Le Guide du zizi sexuel* Zepa i Hélène Bruller

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskiej wersji filmu *Astérix & Obélix: Mission Cléopâtre*

Multimodalność w przekładzie dla dzieci i młodzieży. Na przykładzie polskiej wersji filmu animowanego Marca Osborne'a *Le Petit Prince*

Multimodalność w przekładzie dla młodzieży. Na przykładzie polskiego tłumaczenia powieści graficznej Joanna Sfara *Le Petit Prince*

Multimodalność w przekładzie dla dzieci. Na przykładzie polskich przekładów książek obrazkowych z cyklu „Mademoiselle Zazie” Thierry'ego Lenaina i Delphine Durand

Multimodalność w przekładzie dla dzieci. Na przykładzie polskich tłumaczeń książek z cyklu „Pomelo” Ramony Bădescu i Benjamin Chauda

Multimodalność w przekładzie dla dzieci. Na przykładzie polskich tłumaczeń interaktywnych książek obrazkowych Hervé'a Tulleta

Multimodalność w przekładzie dla dzieci. Na przykładzie polskich tłumaczeń artystycznych książek obrazkowych duetu Serge Bloch i Davide Cali

Multimodalność w przekładzie dla dzieci. Na przykładzie polskiego tłumaczenia wczesnokonceptowych książek obrazkowych Soledad Bravi

2.5. Podstawowa bibliografia

ANDERSSON C., Ch. LINDGREN, „Texte, image et désignateurs culturels. Réflexions sur la traduction et la réception de Pettson en France”, *Moderna Språk*, nr 2, 2008, 24–34.

BORODO M., „Klasyka komiksu europejskiego w przekładzie, czyli o polskich przemianach Thorgala Aegirssona”, *Przekładaniec*, nr 34, 2017, 127–147.

BORODO M., „Multimodality, translation and comics”, *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice*, nr 23, 2015, 22–41.

BORODO M., M. SIKORSKA, „Przekład książki obrazkowej na przykładzie twórczości Shauna Tana”, *Przekładaniec*, nr 34, 2017, 53–69.

CACKOWSKA M., H. DYMEL-TRZEBIATOWSKA, J. SZYŁAK (red.), *Książka obrazkowa. Wprowadzenie*, Instytut Kultury Popularnej, Poznań 2017.

DICERTO S., *Multimodal Pragmatics and Translation: A New Model for Source Text Analysis*, Palgrave Macmillan, Londyn 2018.

DOLLERUP C., „Translation for Reading Aloud”, *Meta*, nr 48(1–2), 2003, 81–103.

DYMEL-TRZEBIATOWSKA H., *Translatoryka literatury dziecięcej. Analiza przekładu utworów Astrid Lindgren na język polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2013.

GÓRNIKIEWICZ J., „Humor – strategie tłumaczeniowe (na przykładzie gier słów w filmie Alaina Chabata *Astérix & Obélix: Mission Cléopâtre*)”, *Między Oryginałem a Przekładem*, nr 13, 2008, 91–111.

IPPOLITO M., „Traduire les albums pour enfants : Relation texte-image dans les traductions italienne et française de *In the Night Kitchen*”, *Traduire*, nr 230, 2014, 75–86.

JANKOWSKI J., „O przekładzie komiksu, czyli uwagi teoretyczno-paktyczne o tłumaczeniu graficznym”, *Między Oryginałem a Przekładem*, nr 25(3), 2014, 67–85.

- KETOLA A., „Towards a multimodally oriented theory of translation: A cognitive framework for the translation of illustrated technical texts”, *Translation Studies*, nr 9(1), 2016, 67–81.
- KOWALEWSKI H., „Tłumacz zaplątany w sieć, czyli kognitywna analiza wybranych problemów przekładu komiksu”, *Przekładaniec*, nr 34, 2017, 108–126.
- ŁAPIŃSKI P., „Przekład towarzyszący. O pozycji tłumacza w świecie literatury obrazkowej dla najmłodszych”, *Przekładaniec*, nr 34, 2017, 70–87.
- MAĆKIEWICZ J., „Badanie mediów multimodalnych – multimodalne badanie mediów”, *Studia Medioznawcze*, nr 2(69), 2017, s. 33–42.
- NIÈRES-CHEVREL I., „Traduire *In the Night Kitchen*, ou de la difficile lecture d’un album”, *Meta*, nr 48(1–2), 2003, 154–164.
- OITTINEN R., A. KETOLA, M. GARAVINI, *Translating Picturebooks: Revoicing the Verbal, the Visual and the Aural for a Child Audience*, Routledge, Nowy Jork – Londyn 2018.
- OITTINEN R., *Translating for children*, Garland Publishing, Londyn & Nowy Jork 2000.
- RĘBKOWSKA A., *Humor w przekładzie audiowizualnym. Na przykładzie filmów „Les Visiteurs” i „Bienvenue chez les Ch’tis” i ich polskich wersji*, Universitas, Kraków 2016.
- SEZZI A., „Bariery literatury dla dzieci. Recepcja książek obrazkowych we Włoszech a kwestia głośnej lektury”, *Przekładaniec*, nr 22–23, 2009, 226–244.
- SZYŁAK J., „To ptak! To samolot! To ikonotekst! Książka-komiks-picturebook (medium czy media?)”, w: I. Kielc, M. Traczyk (red.), *Komiks i jego konteksty*, Instytut Kultury Popularnej, Poznań 2014, 11–22.
- TOMASZKIEWICZ Teresa, *Przekład audiowizualny*, PWN, Warszawa 2006.

2.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

W przypadku, gdy chęć uczestniczenia w seminarium wyrazi ponad 12 osób, pierwszeństwo będą miały osoby, które na II roku uczestniczyły w zajęciach z Przekładoznawstwa. W razie wątpliwości pod uwagę wezmę również ocenę z PNJF.

3. Seminarium językoznawcze

3.1. Prowadzący

dr Monika Grabowska

3.2. Tematyka seminarium

Wybrane zagadnienia z zakresu kompetencji komunikacyjnej w świetle podręczników do nauki języka francuskiego

3.3. Problematyka seminarium

Seminarium będzie dotyczyło podręczników do nauki języka francuskiego jako obcego dla młodzieży i dorosłych. Student wybierze samodzielnie jedno zagadnienie z zakresu składnika językowego (np. rodzajniki), pragmatycznego (np. wyrażanie przyczyny) lub społeczno-językowego (np. akt grzeczności językowej) kompetencji komunikacyjnej, a następnie przeanalizuje jego ujęcie glottodydaktyczne w kilku dostępnych w bibliotece IFR podręcznikach do nauki języka francuskiego na różnych poziomach. Student zgromadzi również bibliografię językoznawczą dotyczącą tematu swojej pracy.

Praca licencjacka będzie opisem porównawczym materiału glottodydaktycznego z zakresu wybranego zagadnienia.

Przed przystąpieniem do pracy analitycznej studenci zostaną zapoznani podstawową terminologią *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz założeniami nauczania gramatyki i pragmatyki w dobie podejścia komunikacyjnego i zadaniowego.

Uwaga: na tym seminarium prace będą pisane w języku francuskim.

3.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Les déterminants dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes.

Le passé composé et l'imparfait dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes.

Les temps du futur dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes

Les connecteurs logiques dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes

L'expression du but dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes

L'expression de la cause dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes.

L'expression de la conséquence dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes

Le tutoiement et le vouvoiement dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes.

L'expression des émotions dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes

L'expression de la nécessité et du devoir dans les manuels de FLE pour adolescents et adultes.

3.5. Podstawowa bibliografia

ARRIVE M., GADET F., GALMICHE M., (1986), *La grammaire d'aujourd'hui*, Flammarion, Paris.

BORG S. (2001), *La notion de progression*, Didier, Paris.

CUQ J.-P. (2003), *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*, CLE International, Paris.

CUQ J.-P., GRUCA I. (2003), *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Presses Universitaires de Grenoble.

Języki Obce w Szkole, 1/2017, http://jows.pl/sites/default/files/wydania/jows_2017_01_www2.pdf ;

RADA EUROPY (2003), *Europejski system opisu kształcenia językowego*, Wydawnictwo CODN, Warszawa.

ŁUCZAK-ŁOMZA A., METERA-DEBEANE E. (2005), *Zanim wybierzesz podręcznik. Metody oceniania materiałów do nauki języków*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa.

RIEGEL M., PELLAT J.-C., RIOUL R. (1994), *Grammaire méthodique du français*, PUF, Paris 1994.

ROBERT J.-P. (2008), *Dictionnaire pratique de didactique du FLE*, Orphys, Paris.

TOMASSONE R. (1996), *Pour enseigner la grammaire*, Paris, Delagrave.

WILMET M. (2010), *Grammaire critique du français*, De Boeck et Duculot, Paris/Bruxelles.

Wybrane numery czasopisma *Le Français dans le monde*.

3.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

W przypadku, gdy chęć uczestniczenia w seminarium wyrazi ponad 12 osób, decydująca będzie ocena z PNJF z semestru 4.

4. Seminarium kulturoznawczo-literackie 2

4.1. Prowadzący

dr Agata Sadkowska-Fidala

4.2. Tematyka seminarium

Dziewiętnastowieczni pisarze o sztuce: od Baudelaire'a do Huysmansa

4.3. Problematyka seminarium

Seminarium poświęcone będzie związkom pomiędzy literaturą a sztuką w drugiej połowie dziewiętnastego wieku. Jest to czas, gdy profesjonalna krytyka artystyczna jeszcze nie istnieje, tymczasem sztuka ewoluuje bardzo szybko i to literaci, posiadający niezbędną wrażliwość, a nierzadko także pogłębioną znajomość jej arkan, zajmują się opisywaniem i komentowaniem dzieł. Sprawozdania z Salonów czy później Wystaw Światowych posiadają charakter nie tylko informacyjny, ale także polemiczny i stanowią ważny głos w dyskusji wokół stopniowego wyzwolania się sztuk pięknych spod kurateli Akademii. Wyzwolenie to z kolei idzie w parze z ewolucją literatury, która coraz śmielej sięga po nowe, kontrowersyjne tematy i rozwiązania: ewolucja impresjonizmu i naturalizmu wynikają z podobnych potrzeb i założeń i są ze sobą ściśle związane. Wiek dziewiętnasty to w ogóle czas niezwykle silnych związków pomiędzy literaturą i sztuką oraz wzajemnych inspiracji. Dlatego, oprócz tekstów krytycznych poświęconych sztuce, analizować będziemy również inne przejawy zainteresowania pisarzy czy poetów malarstwem, ale także muzyką, takie jak na przykład „powieść o artyście” („le roman de l'artiste”), transpozycja dzieła sztuki, „écriture artiste”, powieść muzyczna (zwłaszcza wagnerowska). Przyjrzymy się także tekstom programowym francuskiego naturalizmu i symbolizmu, zestawiając je z dostępnymi tekstami poświęconymi sztukom plastycznym, co pozwoli na uzyskanie szerokiego obrazu ewolucji koncepcji sztuki w tej epoce oraz na dostrzeżenie głębokich powiązań pomiędzy dziedzinami sztuki.

Zaproponowane poniżej tematy prac licencjackich mają charakter poglądowy. Zachęcam do eksploracji zagadnienia i formułowania własnych propozycji związanych z dziewiętnastowiecznym pisaniem o sztuce i artyście.

4.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Emil Zola, obrońca „nowego” malarstwa.

Blaski i cienie życia artysty na podstawie *Scènes de la vie de bohème* Henry'ego Murgera.

Czym jest sztuka? Teksty programowe francuskiego naturalizmu.

„Écriture artiste” Goncourtów jako inspiracja językiem malarstwa.

Transpozycja dzieła sztuki na przykładzie *Salome* w *Na wspak* Jorisa-Karla Huysmansa.

Kobieta w życiu artysty na przykładzie *Dzieła* Emila Zoli.

Kobieta w życiu artysty na przykładzie *Manette Salomon* Edmonda i Jules'a de Goncourt.

Rola muzyki w *Le crépuscule des dieux* Élémira Bourges.

Goncourtowie jako odkrywcy francuskiego malarstwa XVIII wieku : Antoine Watteau.

Sztuka a nowoczesność według Charles'a Baudelaire.

Jak pisarze pomagali malarzom: Gustave Courbet i Jules Champfleury.

4.5. Podstawowa bibliografia

BECKER C., *Lire le réalisme et le naturalisme*, Armand Colin, Paryż, 1992.

BELVES P., *Arts et littérature*, Hachette, Paryż, 1973.

BERGEZ D., *Littérature et peinture*, Armand Colin, Paryż, 2011.

COGNY P., *Le naturalisme*, PUF, Paryż, 1959.

COLIN R.-P., *Dictionnaire du naturalisme*, Du Lérot, Paryż, 2012.

DUFIEF P.-J. (red.), *Les Goncourt diaristes*, Champion, Paryż, 2017.

FRANCASTEL P., *Histoire de la peinture française*, Denoël, Paryż, 1981.

HAUTECOEUR L., *Littérature et peinture en France du XVIIIe au XXe siècle*, Armand Colin, Paryż, 1963.

HAZAN F., *Dictionnaire universel de l'art et des artistes*, F. Hazan, Paryż, 1967.

LALOTTE M.(red.), *Le Larousse des grands peintres*, Larousse, Paryż, 1976.

MARTIN-FUGIER A., *La vie d'artiste au XIXe siècle*, Hachette, Paryż, 2012.

MARTIN-FUGIER A., *Les salons de la IIIe République*, Perrin, Paryż, 2009.

MARTINO P., *Parnasse et symbolisme*, Armand Colin, Paryż, 1925.

MONNERET S., *L'impressionnisme et son époque, dictionnaire international*, Robert Laffont, Paryż, 1979-81.

PEYRE H., *Qu'est-ce que le symbolisme ?* PUF, Paryż, 1974.

RIOUX, J.-P., SIRINELLI, J.-P. (red.), *Histoire culturelle de la France*, t.3, Paryż, Seuil, 1998.

ROGER-MARX C., *Les impressionnistes*, Hachette, Paryż, 1956.

TADIÉ J.-Y., *Introduction à la vie littéraire au XIXe siècle*, Bordas, Paryż, 1987.

4.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

W przypadku, gdy na seminarium zgłosi się ponad 12 osób, o przyjęciu zdecydują motywacje studenta oraz wyniki uzyskane przez niego z przedmiotów *Teoria literatury* oraz *Historia literatury francuskiej* w semestrze 4.

IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2019/2020

Zakresy nie są powiązane tematycznie z pracą licencjacką. Student wybiera zakres najpóźniej dwa miesiące przed egzaminem.

1. Przekładoznawstwo

1.1. Zakres: „Traduction comme forme de médiation interculturelle”

1.1.1. Zagadnienia

- a) Spécificité culturelle, source de problèmes de traduction
- b) Stratégies et techniques de traduction des référents culturels
- c) Difficultés et techniques de traduction des noms propres
- d) Manifestations textuelles et paratextuelles de la médiation interculturelle du traducteur
- e) Contexte historique et social de la traduction, normes et pratiques
- f) Phénomène de la retraduction
- g) Compétences du traducteur professionnel nécessaires pour assurer la médiation interculturelle
- h) Stratégies de documentation et outils d'aide à la traduction

1.1.2. Przykładowe pytania:

1. Dans le passage qui suit identifiez les référents culturels et dites en quoi consistent les différentes techniques utilisées par le traducteur. Commentez ses choix.

Oryginał

Annabelle: Ah non, non, non, ça, ça a rien de religieux. C'est notre beffroi.

Annabelle : Mais, faut d'mander à Antoine de vous faire visiter. C'est lui le carillonneur.

Philippe: Le quoi ? Carillonneur.

Annabelle : Tout en haut, regardez, y a plus de 50 cloches qu'on appelle un carillon.

Przekład

To wieża sztrażnicza.

Annabelle : Antoine panu pokaże. Jeszt dzwonnikiem.

Philippe: Dzwonnikiem?

Annabelle : Na górze je 50 dzwonów. To carillion.

[transcription des dialogues du film *Bienvenu chez les Ch'tis*]

2. Dans les passages qui suivent (traductions du même texte), le même référent culturel a été traduit de manières différentes. Commentez les choix des traducteurs.

- (Justin Finch-Fletchley) : My name was down for Eton, you know, I can't tell you how glad I am I came here instead. (s. 73)

- (Justin Finch-Fletchley) : Normalement, je devais aller à Eton, le meilleur collègue d'Angleterre, mais je préfère être ici. (s. 103)
- (Justin Finch-Fletchley) : A jeśli chodzi o mnie, to już byłem zapisany do Eton, ale okropnie się cieszę, że jednak trafiłem tutaj. (s. 102)

[ROWLING J.K., *Harry Potter and the Chamber of Secrets*, London, Bloomsbury, 2002 ; *Harry Potter i komnata tajemnic*, trad. Andrzej Polkowski, Poznań, Media Rodzina, 2000, ; *Harry Potter et la chambre des secrets*, trad. Jean-François Ménard, Paryż, Folio Junior, 2003.]

3. Dites quelles compétences sont nécessaires pour traduire correctement le passage qui suit :

“UMOWA WYDAWNICZA O PRZENIESIENIE PRAW AUTORSKICH

zawarta w Warszawie dnia 18 marca 2015 r. między Wydawnictwem Buba z siedzibą w Warszawie przy ulicy Bubowskiej 27, zwanym dalej Wydawcą, reprezentowanym przez Adama Bubę, a Dorotą Niską zamieszkałą we Wrocławiu przy ulicy Wysokiej 12, zwaną dalej Autorem, o następującej treści:

§ 1. Autor zobowiązuje się dostarczyć wydawcy w terminie do 31 marca 2016 r. utwór będący opracowaniem zbioru dokumentów chińskich w zakresie, układzie tematycznym i graficznym uzgodnionym z Wydawcą (redaktorem naczelnym).

§ 2. Autor oświadcza, że przysługują mu autorskie prawa majątkowe do tego utworu, które niniejszym w całości przenosi na Wydawcę w zakresie utrwalenia utworu, jego zwielokrotnienia techniką drukarską lub elektroniczną oraz wprowadzenia do obrotu na obszarze całego świata.

§ 3. Wszelkie spory mogące wyniknąć z tytułu niniejszej umowy rozstrzygane będą przez sądy miejscowo właściwe dla siedziby Wydawcy.”

1.1.3. Bibliografia

GUIDÈRE M., *Introduction à la traductologie : Penser la traduction : hier, aujourd'hui, demain*, Éditions De Boeck, Bruksela 2008.

HEJWOWSKI K., *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, PWN, Warszawa 2004 [w szczególności roz. 5 o nieprzekładalności kulturowej, s. 71-104].

HURTADO ALBIR A., « Compétence en traduction et formation par compétences », *TTR : traduction, terminologie, rédaction*, 21, 1, 2008, s. 17-64 [w szczególności s. 17-30].

LEDERER M., *La traduction aujourd'hui. Le modèle interprétatif*, Hachette, Paryż 1994 [w szczególności s. 122-128].

LIPIŃSKI K., *Vademecum tłumacza*, Wydawnictwo Idea, Kraków 2000.

REISS K., *Problématiques de la traduction*, Economica, Paryż 2009 [w szczególności roz. 2 i 4].

WOJTASIEWICZ O., *Wstęp do teorii tłumaczenia*, TEPIS, Warszawa 1992.

2. Językoznawstwo

2.1. Zakres: „La flexion nominale en ancien français”

2.1.1. Zagadnienia

- a) Les causes de la réduction de la déclinaison latine.
- b) Les caractéristiques générales du système casuel de l’ancien français.
- c) La morphologie des articles et des pronoms personnels en ancien français.
- d) La déclinaison des substantifs, des adjectifs qualificatifs et des adjectifs numéraux cardinaux en ancien français.
- e) Les alternances phonétiques dans la flexion nominale en ancien français.
- f) Les marques du nombre et des cas en ancien français.
- g) Les vestiges de la déclinaison bicasuelle en français moderne.

2.1.2. Przykładowe pytania

- a) Expliquez les raisons de la simplification du système de déclinaison du latin classique;
- b) Expliquez sur des exemples en quoi consiste le phénomène d’alternance radicale dans la flexion des substantifs en ancien français;
- c) Donnez et analysez trois exemples de vestiges de la déclinaison nominale en français d’aujourd’hui.

2.1.3. Bibliografia

- BOGACKI K., T. GIEMAK-ZIELIŃSKA, *Introduction à l’histoire de la langue française*, IPRUV, Warszawa 1992, s. 42-68.
- REVOL T., *Introduction à l’ancien français*, Armand Colin, Paryż 2005, s. 87-121.
- SYPNICKI J., *Histoire interne et externe de la langue française*, UAM, Poznań 1977, s. 68-75.

2.2. Zakres: „Modèles de communication”

2.2.1. Zagadnienia

- a) Modèle du code (Roman Jakobson), ses éléments, leur caractérisation et les fonctions du langage.
- b) Modèle pragmatique (Kerbrat-Orecchioni), ses éléments, leur caractérisation et les fonctions du langage.

2.2.2. Przykładowe pytania

- a) Comparez la description du locuteur dans le modèle du code (Jakobson) et le modèle pragmatique (Kerbrat–Orecchioni).

b) Expliquez le concept de contraintes de l'univers du discours dans le modèle pragmatique (Kerbrat-Orecchioni)

c) En vous servant du schéma proposé par Roman Jakobson, dites quelle fonction du langage domine dans chacune des phrases ci-dessous et pourquoi. Précisez éventuellement, quelle(s) autre(s) fonction(s) on peut indiquer pour ces phrases :

- Jules César conquiert la Gaule en 52 av. Jésus Christ.
- J'en ai marre !
- S'il te plaît, dessine-moi un mouton !
- Avec votre superlessive nouvelle, finies les taches qui ne partent pas !
- Ohé !
- "Pierre" est un nom propre masculin.

2.2.3. Bibliografia

BAYLON Ch., X. MIGNOT, *La Communication*, Nathan Université, Paryż 1991, s. 75-83.

KERBRAT-ORECCHIONI C., *L'énonciation. De la subjectivité dans le langage*, Armand Colin, Paryż 1980, s. 11-28.

PAVEAU M.-A., G.-E. SARFATI, *Les grandes théories de la linguistique. De la grammaire comparée à la pragmatique*, Paryż, Armand Colin, 2004, s.166-170.

2.3. Zakres: „Nom propre : morphologie, syntaxe, sémantique”

2.3.1. Zagadnienia

- a) Critères traditionnels de définition du nom propre : majuscule, absence de traduction, absence de déterminant, absence de flexion, absence de sens, unicité référentielle.
- b) Définition du nom propre en linguistique.
- c) La morphologie du nom propre.
- d) La construction du nom propre dans le GN.
- e) Le nom propre modifié.
- f) Les fonctions du nom propre.
- g) Le sens du nom propre.
- h) Le nom propre dans les dictionnaires.

2.3.2. Przykładowe pytania

- a) Présentez la définition traditionnelle et la définition linguistique du nom propre.
- b) Analysez les exemples suivantes du nom propre utilisé avec déterminant:
Le Clézio, la Rochelle, la France, la belle Hélène, le vieux Paris, les Chateaubriand d'aujourd'hui, aujourd'hui c'est la fête des Alfreds, j'ai écouté du Bach, Alain Delon est le Clint Eastwood du cinéma, l'institutrice de mon fils est un Napoléon en jupon.
- c) Présentez deux conceptions linguistiques du sens du nom propre.

2.3.3. Bibliografia

LEROY S., *Le Nom propre en français*, Orphys, Paryż 2004, s. 7-24, 25-33, 41-52, 53-63, 67-75, 77-86, 87-95, 104-107, 110-112, 114-115.

RIEGEL M., J.-Ch. PELLAT, R. RIOUL, *Grammaire méthodique du français*, PUF, Paryż 2014, s. 315-319, 335-341.

2.4. Zakres: „Pronom : morphologie, sémantique, syntaxe”

2.4.1. Zagadnienia

- a) Catégorie générale des pronoms
- b) Classement morphosyntaxique des pronoms
- c) Sémantique des pronoms
- d) Fonctions syntaxiques des pronoms

2.4.2. Przykładowe pytania

- a) Décrivez la catégorie des pronoms personnels.
- b) En quoi consiste la référence déictique/anaphorique des pronoms?
- c) Dans les phrases ci-dessous, trouvez les pronoms. Définissez leur nature et fonction :

Il arrive

Je cherche quelqu'un

Je ne lui fais pas confiance

Qui es-tu?

Tu le seras un jour

Je cherche l'adresse de quelqu'un

J'en suis conscient

Par qui a-t-il été prévenu?

Où a été signé le traité de Versailles?

2.4.3. Bibliografia

GARDES-TAMINE J., *La grammaire*, t. 1, Armand Collin, Paryż 1988, s. 124-130.

RIEGEL M., J.-Ch. PELLAT, R. RIOUL,, *Grammaire méthodique du français*, Presses Universitaires de France, Paryż 1994, s. 192-214.

ANTONIADES É., N. BELZILE, H. RICHER, „Pronoms”, *CCDMC Matériel pour les allophones*, http://www.ccdmd.qc.ca/fr/materiel_allophones/?id=55# [dostęp 15 maja 2015].

3. Literatura francuska

3.1. Zakres: „Le roman français au XVIIe siècle”

3.1.1. Zagadnienia

- a) Honoré d’Urfé et le roman pastoral.
- b) L’œuvre de Mme de La Fayette : de la nouvelle historique au roman d’analyse.
- c) Le roman de la première moitié du XVIIe siècle.
- d) Le roman français à l’époque de Louis le Grand.

3.1.2. Przykładowe pytania

- a) Analysez le roman *l’Astrée* en le situant dans le contexte de la tradition pastorale.
- b) Tracez les grandes étapes de l’évolution du roman au XVIIe siècle en France.
- c) Analysez *La Princesse de Clèves* de Mme de La Fayette du point de vue de la structure et du récit.
- d) Présentez les pratiques de lecture à l’époque du Grand Siècle.

3.1.3. Bibliografia

D’URFÉ H., *L’Astrée*, Nouveaux Classiques Larousse.

D’URFÉ H., *L’Astrée, Première Partie, Introduction générale*, Editions Champion, 2011, s. 24-34.

D’URFÉ H., *Astrea, Wstęp*, Czytelnik, 1978, s. 5-44.

LA FAYETTE, Mme de, *La Princesse de Clèves*, Nouveaux Classiques Larousse.

GRANDE N., *Le Roman au XVIIe siècle*, Bréal, 2002, www.books.google.fr.

PUZIN C., *Littérature. Textes et documents. XVIIe siècle*, seria H. Mitterand, Nathan, 2002.

PAWŁOWSKA M., *Mimesis a teorie siedemnastowiecznej powieści francuskiej*, Wrocław, WUWr, s. 301-319.

3.2. Zakres: „La légende arthurienne et le Graal”

3.2.1. Zagadnienia

- a) Les sources de la légende arthurienne : entre mythe et histoire.
- b) Le merveilleux dans le cycle arthurien.
- c) Les chevaliers de la Table Ronde et la culture médiévale.
- d) L’amour courtois dans la littérature arthurienne.
- e) Le Graal dans le roman médiéval en vers et en prose.
- f) Les interprétations du mythe du Graal.

3.2.2. Przykładowe pytania

- a) Indiquez les sources principales de la légende arthurienne et situez les dans le contexte culturel du Moyen Age.

- b) Présentez le sujet de l'amour courtois dans le cycle arthurien en vous appuyant sur des exemples de votre choix.
- c) Tracez l'évolution du sens du Graal dans le roman médiéval en vers et en prose.
- d) Présentez les différentes pistes d'interprétation du mythe du Graal dans la critique littéraire contemporaine.

3.2.3. Bibliografia

CZERNY Z. (red.), *Arcydzieła francuskiego Średniowiecza*, PIW, Warszawa 1968.

FERLAMPIN-ACHER Ch., D. HUE, *Arthur, Lancelot, le Graal : le Grand Roman*, Editions Ouest-France, Rennes 2010, s. 7-64.

FERLAMPIN-ACHER Ch., D. HUE, *Mythes et réalités, histoire du Roi Arthur*, Editions Ouest-France, Rennes 2009.

FRAPPIER J., *Chrétien de Troyes et le mythe du Graal*, SEDES, Paryż 1972, s. 1-40, 163-212.

Le Conte du Graal de Chrétien de Troyes, „L'École des lettres”, 6, red. numeru C. LACHET, Paryż 1996, s. 75-84, 115-128, 143-160.

Strona internetowa wystawy „La légende du roi Arthur”, Bibliothèque Nationale Française, 20.10.2009-24.01.2010, <http://expositions.bnf.fr/arthur/>

TROYES de, Ch., *Romans*, tłum. Ch. Méla dla *Le Conte du Graal*, Classiques modernes, Librairie Générale Française, Paryż 1994, s. 9-42, 938-940, 1029-1048, 1124-1132.

4. Historia i kultura Francji

4.1. Zakres: „La Deuxième Guerre mondiale en France”

4.1.1. Zagadnienia

- a) La France en 1940.
- b) L'Etat français et la Révolution Nationale.
- c) Le maréchal Pétain.
- d) La collaboration.
- e) Le maquis et la résistance.
- f) L'épuration.

4.1.2. Przykładowe pytania

- a) Le maréchal Pétain et le phénomène du maréchalisme.
- b) Charles de Gaulle et la résistance extérieure.
- c) Le débarquement en Normandie et la libération de Paris.
- d) Les mécanismes de l'épuration.

4.1.3. Bibliografia

AGULHON M., A. NOUSCHI, R. SCHOR, *La France de 1940 à nos jours*, Nathan, 1993, s.7-68

[roz. 1 „La France éclatée” i roz. 2 „Le déclin de Vichy et la libération de la France”]

BURRIN Ph., „Vichy”, [w:] P. NORA (red.), *Les lieux de mémoire*, t. 2 (Nation), Quarto Gallimard, 1997, s. 2467-2487.

„La naissance de la France Libre”, wywiad z J.-L. CREMIEUX-BRILHAC, *L'Histoire*, 352, 2010, s. 86-93.

WIEVIORKA O., „Les mécanismes de l'épuration”, *L'Histoire*, 179, 1994, s. 44-51.

4.2. Zakres: „Les idées-clés et les acteurs principaux des Lumières françaises”

4.2.1. Zagadnienia

- a) Les fondements idéologiques et philosophiques des Lumières françaises.
- b) Les causes socio-politiques de la divulgations des idées des Lumières en France.
- c) Les grands personnages des Lumières françaises.
- d) Les principaux courants idéologiques des Lumières françaises.
- e) Le développement des genres romanesques et dramatiques en France au XVIIIe siècle.

4.2.2. Przykładowe pytania

- a) Présentez différentes conceptions du „Bonheur”, selon les philosophes des Lumières.
- b) Caractérisez la conception de la „Nature” et du „Droit naturel”.
- c) Question de la religion dans les considérations des philosophes des Lumières.

- d) Présentez la vie et l'œuvre de Voltaire.
- e) Présentez les principales idées socio-politiques de Jean-Jacques Rousseau.
- f) Présentez le rôle du philosophe dans la propagation des idées des Lumières.

4.2.3. Bibliografia

Source primaire:

Wysocki T., *Po co komu oświecenie*, OW Leksem, Pruszków 2017.

Sources secondaires:

Coulet H., *Le roman jusqu'à la Révolution*, A. Colin, Paris 1967.

De Viguerie J., *Histoire et dictionnaire du temps des Lumières 1715-1789*, Robert Laffont, Paris 1995.

Gaiffe F., *Le drame en France au XVIIIe siècle*, A. Colin, Paris 1971.

Grente G. (red.), *Dictionnaire des lettres françaises. Le XVIIIe siècle*, Fayard, Paris 1995.

Hazard P., *La crise de la conscience européenne*, Fayard, Paris 1961.

Henriot É., *Courrier littéraire : XVIIIe siècle*, Albin Michel, 1961.

Mornet D., *La pensée française au XVIIIe siècle*, A. Colin, Paris 1969.

Tadié J.-Y., *La littérature française : dynamique et histoire*, t. 2, Gallimard 2007.